Høringssvar vedrørende Fremtidens Folkeskole i Norddjurs Kommune

Af Jesper Rasmussen, redaktør hos Gyldendal Uddannelse og tidligere folkeskolelærer på Rosmus Skole.

Lokalsamfund, hvor man ikke blot bor, men leve

Jeg bor ikke længere i Norddjurs Kommune og har ikke gjort det i mange år. Jeg skriver alligevel et høringssvar. Det gør jeg, fordi I har noget helt særligt i Norddjurs Kommune, som man ikke finder mange andre steder i Danmark: lokalsamfundene Nørager og Vivild med børn, unge, voksne og ældre, som har valgt lige netop de to byer, fordi de ser en stor værdi i at bo i små landsbyer. Det nære, det trygge og ikke mindst fællesskabet er omdrejningspunktet og afsættet for deres hverdag og liv. Et liv, hvor børnene hver dag møder glade og trygge ind på Langhøjskolen og bliver mødt af klassekammerater, venner, dygtige lærere og pædagoger og ikke mindst et fagligt og socialt læringsmiljø, hvor der er plads til udvikling for alle børn. Nogle af deres forældre arbejder i en af de virksomheder, der er i området, og bedsteforældrene fylder deres pensionisttilværelse med krolf, badminton, gymnastik og strikkeklub.

I weekenderne mødes generationer på kryds og tværs i den lokale boldklub og idrætsforening, når der er håndbold, fodbold eller gymnastik på programmet. Men det er ikke kun her, de mødes, for i løbet af året er der masser af arrangementer, som samler børn, unge og ældre. Sommerfester, Store Badedag, Fastelavn, Julearrangementer, Sankt Hans og Landsbydysten. Arrangementer, der er drevet af frivillige kræfter og alle med det formål at dyrke og styrke fællesskabet. Det er netop i mødet mellem generationer og i viljen til at løfte i flok, at Nørager og Vivild kan noget helt særligt og unikt – noget, der er meget svært at finde i de større byer, hvor fællesskabet ofte har trange kår, er mere anonymt, og hvor man ikke nødvendigvis kender sine naboer. Tro mig. Jeg bor selv i en.

I Nørager og Vivild kender de hinanden på tværs af alder og livssituation, de hjælper hinanden, og de skaber sammen de rammer, der gør landsbyerne til steder, hvor man ikke blot bor, men i høj grad også lever.

Langhøjskolen er fundamentet

Langhøjskolen er fundamentet for dette fællesskab og spiller derfor også en altafgørende rolle i, at Nørager og Vivild er attraktive områder at bo i. Hvis I lukker skolen, svækker I ikke alene rammerne for børnenes hverdag, men I fjerner også en vigtig del af grundlaget for tilflytning, frivilligt engagement, foreningsliv og lokal udvikling. Det er begyndelsen på en negativ spiral, hvor det bliver sværere at fastholde både familier, virksomheder og foreningsliv i området, hvilket er direkte imod kommunens egne ambitioner om vækst og udvikling i hele Norddjurs Kommune. Hvis målet er at skabe levende lokalsamfund, tiltrække nye borgere og understøtte udviklingen i kommunens landsbyer, er det vanskeligt at forstå logikken i at lukke Langhøjskolen. Ja, faktisk umuligt! Det har de seneste måneders diskussioner om fremtidens skole i Norddjurs Kommune også sat en tyk streg under. Det har været imponerende at følge, hvordan borgere i Nørager og Vivild har taget kampen op og systematisk tilbagevist de centrale argumenter for at lukke Langhøjskolen. Eller det er faktisk forkert at skrive

argumenter, for det virker til, at det eneste argument for at lukke Langhøjskolen er en kortsigtet og ikke gennemtænkt økonomisk besparelse, hvor man både har regnet forkert og glemt at indregne vigtige faktorer, bl.a. udgiften til at fragte elever til og fra en skole, som ligger betydeligt længere væk fra elevernes bopæl, end det er tilfældet i dag. Skulle I have glemt nogle af de mange andre saglige og veldokumenterede argumenter, som er blevet fremført, kommer de her:

- **Skolen har meget høj trivsel** – den bedste på skoleområdet i Norddjurs Kommune.
- **Eleverne klarer sig fagligt godt** og på niveau med landsgennemsnittet ved afgangsprøverne.
- **Forældretilfredsheden er høj**, og skolen er førstevalg for langt de fleste familier i distriktet.
- **Elev- og personalefraværet er lavt**, og skolen oplever ingen skolevægring.
- **Elevtallet forventes at stige** fra skoleåret 2027/28.
- **Driftsomkostningerne pr. elev er lave** sammenlignet med de øvrige skoler i Børneby Nord.
- **En lukning vil give længere transporttid** og øgede udgifter til skolekørsel.
- **Flere familier kan vælge skoler uden for kommunen**, hvilket kan medføre betydelige kommunale udgifter.
- **Specialklasserækken fungerer godt** i trygge og allerede indrettede rammer på Langhøjskolen.
- **Skolen binder dagtilbud, skole, familier og foreningsliv sammen** og er en central del af det lokale fællesskab.
- **Langhøjskolen understøtter bosætningen** og gør Nørager, Vivild og opland attraktive for nye familier.
- **En lukning kan svække det lokale foreningsliv**, som bidrager væsentligt til børn og unges trivsel.
- **Alternative løsninger er ikke undersøgt grundigt nok**, fx ændrede skoledistrikter og en genoptagelse af forslag 5.6.
- **En skolelukning strider mod kommunens ambitioner** om levende landsbyer, bosætning og udvikling i hele Norddjurs Kommune.

Folkeskolen står over for den største faglige og didaktiske forandring i mange år

Der er dog et vigtigt perspektiv og argument imod lukningen af Langhøjskolen, som har været bemærkelsesværdigt fraværende i debatten. Ja, man får faktisk den tanke, at I slet ikke aner, hvad der rammer folkeskolen fra næste skoleår. Hvis Langhøjskolen lukker, skal børn og medarbejdere håndtere en omfattende organisatorisk omvæltning med nye klasser, nye lærere, nye relationer og nye fysiske rammer, samtidig med at folkeskolen står over for den største faglige og didaktiske forandring i mange år.

Fra skoleåret 2027/28 træder nye fagplaner for alle fag i kraft og erstatter de nuværende Fælles Mål. Skolerne, lærerne og pædagogerne skal implementere nye fagplaner og nye måder at arbejde med undervisning, evaluering og faglig udvikling på. Jeg arbejder som redaktør hos Gyldendal Uddannelse, hvor jeg

udvikler og redigerer undervisningsmaterialer til grundskolen. Jeg følger derfor arbejdet med den kommende fagfornyelse meget tæt og har et indgående kendskab til de store og omfattende forandringer, den kommer til at medføre for både undervisningens indhold, organisering og didaktik. Det kommer til at stille store krav til både lærere, pædagoger, ledelser og elever, når fagene ændrer sig så markant. Et helt centralt element i fagfornyelsen er den didaktiske samtale, hvor faglige valg, undervisningens indhold og elevernes læring løbende skal drøftes og kvalificeres, og den opstår ikke af sig selv. En kvalificeret didaktisk samtale forudsætter, at lærere og pædagoger kender hinanden og skolens faglige fundament godt, tør dele faglige tvivlsspørgsmål, udfordre hinandens praksis og i fællesskab udvikle undervisningen. Netop derfor er der mere end nogensinde før brug for stabile og trygge rammer for både voksne og børn.

Hvis I lukker Langhøjskolen og flytter medarbejdere og elever til en ny matrikel, kan konsekvensen blive, at implementeringen af de nye fagplaner forsinkes eller bliver mindre kvalificeret, end eleverne har krav på, og de vil derfor opleve et fagligt efterslæb, som bliver svært for mange af dem at indhente. At gennemføre en skolelukning samtidig med implementeringen af fagfornyelsen risikerer derfor at få langvarige konsekvenser for undervisningens kvalitet og som følge heraf for elevernes trivsel og deres faglige udvikling langt ind i fremtiden.

Norddjurs Kommune har begået den samme fejl før

Jeg baserer ikke kun denne bekymring på mit kendskab til fagfornyelsen, men også mine egne erfaringer med de konsekvenser, en skolelukning kan have i praksis. Jeg var nemlig lærer på Rosmus Skole, da I sidste gang traf en kortsigtet og hovedløs beslutning på skoleområdet og lukkede Mølleskolen. Det var en beslutning, som I stadig mærker konsekvenser af i dag – ikke mindst økonomisk. Der er ingen grund at tro, at et andet scenarie vil udspille sig, hvis I lukker Langhøjskolen. Som I nok smerteligt husker, valgte en stor gruppe forældre nemlig ikke at lade deres børn begynde på Toubroskolen, men flyttede dem i stedet til Rosmus Skole. Jeg oplevede derfor på nærmeste hold, hvad en sådan omstilling betyder i virkeligheden. Nye elever skulle integreres i eksisterende klasser, relationer skulle opbygges på ny, og lærere og pædagoger skulle bruge betydelige ressourcer på at skabe tryghed, fællesskab og sammenhæng for børn, der pludselig havde mistet deres skole og trygge hverdag. Det var naturligvis nødvendigt arbejde, men også arbejde, som tog tid og energi og fjernede tid og fokus fra det faglige. Derfor er det svært at forstå, hvorfor Norddjurs Kommune nu overvejer at gentage samme fejl – endda på et tidspunkt, hvor skolerne står foran den største faglige omstilling i mange år.

Bevar Langhøjskolen bhkl. – 6. klasse + specialklasserne

- **og vælg en langsigtet løsning.**